



## КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

**ПОСТАНОВА**  
від 26 липня 1999 р. N 1357  
Київ

### **Про затвердження Правил користування електричною енергією для населення**

*{ Із змінами, внесеними згідно з Постановами КМ N 1607 ( [1607-2000-n](#) ) від 26.10.2000 N 1275 ( [1275-2001-n](#) ) від 26.09.2001 N 4 ( [4-2006-n](#) ) від 11.01.2006 N 799 ( [799-2007-n](#) ) від 06.06.2007 N 731 ( [731-2009-n](#) ) від 17.07.2009 N 1408 ( [1408-2011-n](#) ) від 26.12.2011 }*

На виконання статті 26 Закону України "Про електроенергетику" ( [575/97-ВР](#) ) Кабінет Міністрів України **п о с т а н о в л я є**:

1. Затвердити Правила користування електричною енергією для населення (додаються).
2. Національній комісії регулювання електроенергетики разом з Міністерством енергетики у двомісячний термін розробити та затвердити методику обчислення розміру відшкодування збитків, заподіяних електропостачальнику внаслідок користування електричною енергією.
3. Національній комісії регулювання електроенергетики давати роз'яснення щодо виконання Правил користування електричною енергією для населення.

Інд. 37

Прем'єр-міністр України

В. ПУСТОВОЙТЕНКО

ЗАТВЕРДЖЕНО  
постановою Кабінету Міністрів України  
від 26 липня 1999 р. N 1357

## **Правила користування електричною енергією для населення**

*( У тексті Правил слово "електропостачальник" в усіх відмінках і формах числа замінено словом "енергопостачальник" у відповідному відмінку і числі згідно з Постановою КМ N 1607 ( [1607-2000-п](#) ) від 26.10.2000 )*

### **Загальні положення**

1. Ці Правила регулюють відносини між громадянами (далі - споживачі електричної енергії) та енергопостачальниками.

Правила обов'язкові для виконання всіма споживачами і енергопостачальниками незалежно від форм власності.

2. У Правилах наведені нижче терміни вживаються у такому значенні:

електромережа - підстанції, розподільні установки та електричні лінії, призначені для передачі та розподілу енергії, до яких безпосередньо приєднана електроустановка або електропроводка споживача;

електропроводка - сукупність проводів і кабелів з кріпленнями, монтівними та захисними деталями, які прокладено на поверхні чи всередині конструктивних елементів споруд;

електроустановка - комплекс взаємопов'язаних устаткування і споруд, призначених для виробництва або перетворення, передачі, розподілу та споживання електричної енергії;

енергопостачальник - учасник оптового ринку електричної енергії України, що купує електричну енергію на цьому ринку з метою продажу її споживачам; ( Абзац п'ятий пункту 2 в редакції Постанови КМ N 1607 ( [1607-2000-п](#) ) від 26.10.2000 )

межа розподілу - точка електромережі, стосовно якої розподіляється електромережа між споживачем та енергопостачальником;

об'єкт споживача - житловий будинок, гараж, майстерня або інша електрифікована споруда, що належить споживачу на правах власності або користування;

підключення до електромережі - виконання операції з комутації для забезпечення постачання електричної енергії споживачу;

самовільне підключення - споживання електричної енергії без укладення з енергопостачальником договору про користування електричною енергією або підключення з порушенням цих Правил;

тариф - визначена відповідно до нормативно-правових актів НКРЕ ціна (сукупність цін відповідно до часу доби) одиниці електричної енергії; { Пункт 2 доповнено абзацом згідно з Постановою КМ N 799 ( [799-2007-п](#) ) від 06.06.2007 }

технічні умови - документ, що видається споживачу енергопостачальником і містить перелік технічних вимог, які необхідно виконати для приєднання електроустановок

нового споживача до електромережі, реконструкції діючих електроустановок споживача або зміни категорії надійності електропостачання споживача.

3. Споживання електричної енергії здійснюється на підставі договору про користування електричною енергією між споживачем і енергопостачальником, що розробляється енергопостачальником згідно з Типовим договором про користування електричною енергією (додаток 1) і укладається на три роки.

Договір про користування електричною енергією (далі - договір) вважається продовженим на рік, якщо за місяць до закінчення зазначеного терміну жодна із сторін не заявила про розірвання договору або про внесення до нього змін.

Енергопостачальники, що здійснюють постачання електричної енергії на закріпленій території, не мають права відмовити споживачу, об'єкти якого розташовані на цій території, в укладенні договору про користування електричною енергією. ( Пункт 3 доповнено абзацом згідно з Постановою КМ N 1607 ( [1607-2000-п](#) ) від 26.10.2000; із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ N 4 ( [4-2006-п](#) ) від 11.01.2006 )

У разі виникнення питань, можливі шляхи вирішення яких не обумовлені договором, сторони керуються цими Правилами та законодавством. { Пункт 3 доповнено абзацом згідно з Постановою КМ N 799 ( [799-2007-п](#) ) від 06.06.2007 }

4. У договорі обов'язково зазначається величина потужності, яка визначається виходячи з потужності наявних у споживача струмоприймачів. При цьому загальна потужність не може бути вищою за потужність, передбачену технічними умовами чи технічними характеристиками електромережі споживача.

Споживач може внести пропозиції щодо зміни зазначеної у договорі величини електричної потужності. У разі відмови енергопостачальник надає споживачеві обґрунтовану письмову відповідь.

5. У разі розташування об'єктів споживача за різними адресами споживач повинен укласти окремий договір щодо кожного об'єкта.

У багатоквартирному будинку енергопостачальник укладає договори з кожним наймачем (власником) квартири.

6. У разі остаточного припинення користування електричною енергією споживач не пізніше ніж за 7 днів повинен повідомити про це енергопостачальника та розрахуватися за спожиту електричну енергію, подати енергопостачальнику заяву про розірвання договору.

Енергопостачальник припиняє подачу електричної енергії на об'єкт споживача та вживає заходів для запобігання розкраданню чи пошкодженню приладів обліку, використанню електричної енергії без обліку.

7. Для споживання електроенергії новий наймач (власник) квартири або іншого об'єкта повинен звернутися до енергопостачальника для укладення договору про користування електричною енергією. Після чого енергопостачальник протягом 3 днів у містах та 7 днів у сільській місцевості підключає квартиру або об'єкт споживача до електропостачання.

## Установлення та експлуатація приладів обліку електричної енергії

8. Прилади обліку електричної енергії (далі - прилади обліку) мають бути придбані, встановлені, підключені енергопостачальником, а їх вартість та вартість послуг з встановлення оплачена:

а) для новозбудованих будинків - забудовниками;

б) у разі розділу обліку електричної енергії - організаціями, які здійснюють розділ обліку.

9. Споживання електричної енергії без приладів обліку не допускається, крім випадків, передбачених цими Правилами.

У квартирах або інших об'єктах споживача, розташованих за однією адресою, встановлюється один прилад обліку незалежно від кількості господарських будівель.

За наявності декількох наймачів (власників) квартири прилад обліку встановлюється для кожного з них.

*{ Пункт 9 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ N 799 ( [799-2007-п](#) ) від 06.06.2007 }*

10. Прилади обліку встановлюються відповідно до вимог правил улаштування електроустановок.

Прилад обліку повинен мати пломбу з відбитком повірочного клейма територіального органу Держспоживстандарту та пломбу з відбитком клейма або логотипу енергопостачальника. ( Пункт 10 доповнено абзацом згідно з Постановою КМ N 4 ( [4-2006-п](#) ) від 11.01.2006 )

У разі встановлення приладу обліку в квартирі (будинку) або іншому об'єкті споживача енергопостачальник складає акт про збереження пломб у двох примірниках, один з яких залишається у споживача. ( Пункт 10 доповнено абзацом згідно з Постановою КМ N 4 ( [4-2006-п](#) ) від 11.01.2006 )

11. Відповідальність за збереження приладів обліку, встановлених у квартирі, на інших об'єктах споживача, та пломб на них несе споживач.

Відповідальність за збереження поквартирних приладів обліку, встановлених на сходових клітках, та пломб на них несе власник будинку або організація, у віданні якої перебуває будинок.

Перенесення приладів обліку за бажанням споживача, якщо це не суперечить вимогам правил улаштування електроустановок, виконується енергопостачальником за рахунок споживача.

12. У разі вибору споживачем іншого виду тарифу на електричну енергію енергопостачальник встановлює відповідний прилад обліку. При цьому споживач оплачує вартість нового приладу обліку з урахуванням балансової вартості та амортизаційного зносу приладу обліку, який замінюється.

У разі споживання електричної енергії громадянами - суб'єктами підприємницької діяльності для потреб такої діяльності ведеться окремий облік.  
{ Пункт 12 в редакції Постанов КМ N 4 ( [4-2006-n](#) ) від 11.01.2006, N 799 ( [799-2007-n](#) ) від 06.06.2007 }

13. У разі встановлення за межами квартири або іншого об'єкта споживача багатофункціонального приладу обліку, приладу обліку з передплатою або іншого, що вимагає щоденного нагляду за його показаннями, у квартирі або на іншому об'єкті споживача встановлюється виносне табло для спостереження за станом обліку, кількістю попередньо оплаченої електричної енергії.

14. У разі виявлення зовнішнього пошкодження приладу обліку, зриву пломби або його несправності в роботі споживач зобов'язаний негайно письмово повідомити про це енергопостачальника.  
( Пункт 14 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ N 4 ( [4-2006-n](#) ) від 11.01.2006 )

15. Пошкоджені прилади обліку, а також прилади обліку із зірваними або пошкодженими пломбами підлягають експертизі, що проводиться комісією у складі представників енергопостачальника та територіальних органів Держспоживстандарту або спеціалізованими організаціями (підприємствами), які мають право на проведення відповідної перевірки, із залученням представників Держспоживстандарту.  
{ Абзац перший пункту 15 в редакції Постанов КМ N 1607 ( [1607-2000-n](#) ) від 26.10.2000, N 4 ( [4-2006-n](#) ) від 11.01.2006; із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ N 799 ( [799-2007-n](#) ) від 06.06.2007 }

Експертиза приладу обліку, який належить споживачу або за збереження якого він відповідає, здійснюється у присутності споживача.

За результатами експертизи складається акт.

16. У разі сумніву споживача у правильній роботі приладу обліку він може звернутися до енергопостачальника для проведення експертизи. Після оплати споживачем вартості робіт енергопостачальник протягом 20 днів проводить експертизу.

У разі підтвердження експертизою неправильної роботи приладу обліку енергопостачальник відшкодовує споживачу всі витрати, пов'язані з проведенням експертизи.

17. У разі пошкодження, втрати або неправильної роботи приладу обліку з вини споживача він відшкодовує вартість перевірки, ремонту або встановлення нового приладу обліку.

В інших випадках перевірка, ремонт або заміна пошкодженого чи втраченого приладу обліку здійснюється за рахунок енергопостачальника або організації, яка відповідає за збереження приладу обліку.

Енергопостачальник повинен відновити облік електричної енергії протягом 3 місяців. Постачання електричної енергії без обліку понад 3 місяці забороняється.

18. Якщо виникає необхідність тимчасового використання електричної енергії для виконання споживачем робіт протягом декількох годин або діб і встановлення приладу обліку недоцільно або неможливо, споживач повинен звернутися за відповідним дозволом

на тимчасове безоблікове використання електричної енергії до енергопостачальника та укласти з ним відповідний договір.

У договорі зазначаються величина підключеної потужності (за паспортними даними струмоприймачів), кількість днів безоблікового користування на місяць та годин на добу. Договір підписується енергопостачальником та споживачем.

### **Розрахунки за спожиту електричну енергію**

19. Розрахунки населення за спожиту електричну енергію здійснюються за діючими тарифами (цінами) для населення на підставі показань приладів обліку. { Абзац перший пункту 19 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ N 799 ( [799-2007-п](#) ) від 06.06.2007 }

Якщо у власності споживача перебувають електричні мережі напругою понад 0,4 кВ, а прилад обліку встановлений не на межі розподілу електромереж, втрати електричної енергії на ділянці електромережі від межі розподілу до місця встановлення приладу обліку відносяться на рахунок власника зазначеної ділянки електромережі.

Громадяни - суб'єкти підприємницької діяльності оплачують електричну енергію, спожиту на потреби підприємницької діяльності, за відповідним тарифом (ціною).

У разі отримання житлової субсидії на оплату електричної енергії розмір плати споживача за використану електричну енергію визначається відповідно до порядку призначення та надання населенню субсидій для відшкодування витрат на оплату житлово-комунальних послуг, придбання скрапленого газу, твердого та рідкого пічного побутового палива. ( Пункт 19 доповнено абзацом згідно з Постановою КМ N 1275 ( [1275-2001-п](#) ) від 26.09.2001 )

20. Розрахунковим періодом для встановлення розміру оплати спожитої електричної енергії є календарний місяць. Плата за спожиту протягом розрахункового періоду електричну енергію вноситься не пізніше 10 числа наступного місяця, якщо договором не встановлено іншого терміну.

21. Знімання показань приладів обліку провадиться споживачем щомісяця. Енергопостачальник має право контролювати правильність знімання показань приладів обліку та оформлення платіжних документів споживачем.

За власним рішенням енергопостачальник має право самостійно знімати показання приладів обліку у споживача.

22. Оплата спожитої електричної енергії може здійснюватися:

за розрахунковими книжками;

за платіжними документами, які виписуються енергопостачальником;

за карткою попередньої оплати.

Порядок та форма оплати спожитої електричної енергії визначаються у договорі. ( Пункт 22 доповнено абзацом згідно з Постановою КМ N 1607 ( [1607-2000-п](#) ) від

26.10.2000 )

23. Оплата спожитої електричної енергії, в тому числі на підставі визнаної претензії, здійснюється споживачем шляхом зарахування коштів виключно на поточний рахунок із спеціальним режимом використання енергопостачальника в уповноваженому банку. Кошти від застосування штрафних санкцій до споживача, в тому числі пеня за несвоєчасну оплату спожитої електричної енергії, а також плата за надання споживачу додаткових послуг зараховуються на поточний рахунок енергопостачальника.

*( Пункт 23 в редакції Постанови КМ N 1607 ( [1607-2000-n](#) ) від 26.10.2000; із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ N 4 ( [4-2006-n](#) ) від 11.01.2006 )*

24. У разі застосування безготівкової форми оплати та планових платежів енергопостачальник періодично (згідно з умовами договору) проводить перерахунок за фактично спожиту електричну енергію та надає споживачу рахунок.

За відхилення нарахованих сум за фактично спожиту електричну енергію від сум зарахованих платежів пеня не стягується.

25. За несвоєчасну оплату електричної енергії понад термін, обумовлений договором, споживач сплачує неустойку (пеню) згідно з законодавством та договором.

26. У разі зміни тарифів (цін) на електричну енергію оплата заборгованості провадиться за тарифами (цінами), що діяли у період, за який сплачується борг.

27. У разі несплати за спожиту електричну енергію протягом 10 днів після терміну, зазначеного у договорі чи платіжному документі, та неотримання енергопостачальником повідомлення про оплату на 20 день споживачу надсилається попередження про відключення електричної енергії.

У разі несплати за спожиту електричну енергію на 30 день після отримання споживачем попередження енергопостачальник має право відключити споживача від електричної мережі.

Забороняється відключення споживачів перед вихідними та святковими днями.

28. У разі відсутності у споживача коштів на оплату заборгованості він повинен звернутися до енергопостачальника із заявою про складання графіка погашення заборгованості або відстрочення терміну оплати та надати довідки, що підтверджують його неплатоспроможність.

29. У разі виявлення в платіжному документі помилкових показань приладу обліку споживач зобов'язаний повідомити про це енергопостачальника.

Представник енергопостачальника повинен протягом 5 днів від дня подання заяви перевірити рахунок, а в разі потреби протягом 20 днів перевірити прилад обліку та повідомити споживача про результати перевірки.

30. Якщо доступ до приладу обліку неможливий, представник енергопостачальника виписує платіжний документ на підставі даних про фактичне споживання електричної енергії за попередній період, про що робиться відповідна позначка в особовому рахунку споживача.

Якщо протягом двох розрахункових періодів представник енергопостачальника не мав доступу до приладу обліку, він залишає споживачу в поштовій скриньці повідомлення про дату наступного відвідання чи прохання передати показання приладу обліку енергопостачальнику. Якщо після цього споживач не передав відомостей про кількість спожитої електричної енергії, енергопостачальник має право через 30 днів після дати відправлення письмового попередження припинити постачання електричної енергії споживачу.

31. Споживач, який має право на встановлені законодавством пільги з оплати спожитої електричної енергії, повідомляє у письмовій заяві енергопостачальника про своє право на пільгу з посиланням на відповідний законодавчий акт. Пільгова оплата електричної енергії здійснюється з дня подання споживачем заяви.

У разі коли декілька членів однієї сім'ї, які проживають разом, мають право на пільги з оплати спожитої електричної енергії, пільга надається тільки одному з членів сім'ї.

Споживач, який має декілька пільг, може обрати одну, більшу за розміром пільгу.

Пільги з оплати спожитої електричної енергії надаються тільки за місцем постійного проживання.

31-1. У разі отримання житлової субсидії на оплату електричної енергії споживач повідомляє енергопостачальника про своє право на зменшення розміру плати за спожиту електричну енергію відповідно до порядку призначення та надання населенню субсидій для відшкодування витрат на оплату житлово-комунальних послуг, придбання скрапленого газу, твердого та рідкого пічного побутового палива. ( Правила доповнено пунктом 31-1 згідно з Постановою КМ N 1275 ( [1275-2001-п](#) ) від 26.09.2001 )

32. У разі необхідності використання електричної енергії без встановлення приладу обліку (для виконання тимчасових робіт) споживач оплачує спожиту електричну енергію на підставі договору про тимчасове безоблікове користування електричною енергією, який оформляється під час отримання споживачем відповідного дозволу енергопостачальника.

33. У разі користування електричною енергією без приладу обліку з дозволу енергопостачальника розрахунки із споживачем здійснюються відповідно до середньомісячного споживання. Величина середньомісячного споживання електроенергії визначається за попередні 12 місяців, або за фактичний період споживання, якщо він менший 12 місяців.

### **Припинення користування електричною енергією**

34. Користування електричною енергією може бути тимчасово припинено у разі:

проведення планових ремонтів електроустановок і електричних мереж;

виникнення режимів, безпосередньо не пов'язаних з аварією, за яких провадиться обмеження відпуску електричної енергії та потужності.

Про тимчасове припинення постачання електричної енергії енергопостачальник повідомляє через засоби масової інформації не пізніше ніж за 10 днів.



Під час виникнення аварійних режимів енергопостачальник протягом 5 днів після виникнення аварії повинен повідомити споживачів про причини тимчасового припинення постачання електричної енергії.

35. Енергопостачальник має право відключити споживача у разі:

самовільного підключення до електричної мережі;

розкрадання електричної енергії, навмисного пошкодження приладу обліку та зриву пломби;

порушення термінів сплати за спожиту електричну енергію у порядку, визначеному пунктом 27 цих Правил, або порушення умов договору про реструктуризацію заборгованості; ( Абзац четвертий пункту 35 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ N 4 ( [4-2006-п](#) ) від 11.01.2006 )

неоплати за встановлення нового приладу обліку відповідно до пункту 17 або інших платежів згідно з цими Правилами;

невиконання припису Державної інспекції з енергетичного нагляду за режимами споживання електричної енергії;

зниження показників якості електричної енергії з вини споживача.

36. Відновлення електропостачання споживача здійснюється протягом 3 днів у містах та 7 днів у сільській місцевості після усунення порушень і оплати споживачем заборгованості, витрат на повторне підключення та збитків, завданих енергопостачальнику.

У разі розгляду спірних питань у судовому порядку термін відключення не повинен перевищувати 1 місяця за умови відсутності у споживача заборгованості за спожиту електричну енергію.

### **Права та обов'язки енергопостачальника**

37. Енергопостачальник має право:

пропонувати споживачам додаткові послуги, пов'язані з постачанням електричної енергії;

перевіряти справність приладів обліку, знімати показання відповідно до умов договору та проводити обстеження електроустановок споживачів щодо виявлення споживання електричної енергії поза приладами обліку;

встановлювати технічні засоби, які обмежують постачання електричної енергії споживачу у межах, передбачених договором;

вимагати від споживача відшкодування збитків, завданих порушеннями, допущеними споживачем під час користування електричною енергією;

тимчасово припиняти постачання електричної енергії або відключати споживача від мережі без його згоди у випадках, передбачених пунктами 34 і 35 цих Правил.

38. Енергопостачальник зобов'язується:

забезпечувати надійне постачання електричної енергії згідно з умовами ліцензій та договором;

надавати інформацію про послуги, пов'язані з електропостачанням, та про терміни обмежень і відключень;

гарантувати безпечне користування послугами, пов'язаними з електропостачанням, за умови дотримання споживачами вимог правил безпечної експлуатації внутрішньої електромережі, електроустановок та побутових електроприладів;

відкрити поточний рахунок із спеціальним режимом використання в уповноваженому банку для зарахування коштів за спожиту електричну енергію та вказати його номер у договорі; ( Пункт 38 доповнено абзацом п'ятим згідно з Постановою КМ N 1607 ( [1607-2000-п](#) ) від 26.10.2000; із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ N 4 ( [4-2006-п](#) ) від 11.01.2006 )

у разі перерахування споживачами коштів за електричну енергію на інші рахунки повернути ці кошти за заявою споживача або за власною ініціативою в триденний термін з моменту їх отримання; ( Пункт 38 доповнено абзацом шостим згідно з Постановою КМ N 1607 ( [1607-2000-п](#) ) від 26.10.2000 )

повідомляти споживача письмово або через засоби масової інформації та в місцях оплати за електричну енергію про зміни тарифів (цін) не пізніше ніж за 5 днів до введення їх в дію;

проводити не менш як один раз на 6 місяців контрольне знімання показань приладів обліку у споживачів відповідно до затверджених графіків;

проводити планову перевірку, ремонт і заміну приладів обліку в терміни, встановлені нормативно-технічними документами та договором;

розглядати звернення та претензії споживача щодо надання послуг, пов'язаних з постачанням електричної енергії, та приймати з цього приводу рішення у терміни, передбачені законодавством;

приймати письмові та усні повідомлення (у тому числі засобами зв'язку) споживачів щодо порушення електропостачання або порушення параметрів якості електричної енергії, а також вживати заходів до відновлення електропостачання та приведення показників якості у відповідність з вимогами нормативних документів; ( Пункт 35 доповнено абзацом згідно з Постановою КМ N 4 ( [4-2006-п](#) ) від 11.01.2006 )

ознайомити споживача з цими Правилами та провести інструктаж щодо безпечної експлуатації приладів обліку.

39. Представник енергопостачальника під час знімання показань приладів обліку, заміни приладів обліку, виписування платіжних документів за електричну енергію та інших дій, що виконуються відповідно до цих Правил, зобов'язаний пред'являти своє

службове посвідчення.

40. Енергопостачальник безплатно:

здійснює планові повірку, обслуговування та ремонт приладів обліку (крім випадків, передбачених абзацом першим пункту 17 цих Правил);

дає рекомендації щодо можливості та доцільності використання електричної енергії для опалення, а також щодо енергозбереження та режимів споживання електричної енергії;

надає інформацію щодо якості електричної енергії, тарифів (цін), порядку оплати, умов та режимів її споживання;

видає бланки типових договорів, розрахункові книжки з бланками квитанцій або платіжні документи, електронну картку для оплати електричної енергії.

### **Права та обов'язки споживача електричної енергії**

41. Споживач електричної енергії має право на:

вибір постачальника електричної енергії;

вибір тарифу; { Пункт 41 доповнено абзацом згідно з Постановою КМ N 799 ( [799-2007-п](#) ) від 06.06.2007 }

підключення до електричної мережі у разі виконання правил користування електричною енергією;  
отримання інформації щодо якості електричної енергії, тарифів (цін), порядку оплати, умов та режимів її споживання;

отримання електричної енергії, якісні характеристики якої визначені державними стандартами;

відшкодування згідно із законодавством збитків, заподіяних внаслідок порушення його прав;

якісне обслуговування енергопостачальником електричних мереж і приладів обліку.

42. Споживач електричної енергії зобов'язаний:

дотримуватися вимог нормативно-технічних документів та договору;

забезпечувати належний технічний стан та безпечну експлуатацію своїх електроустановок та побутових електроприладів;

забезпечувати збереження приладів обліку і пломб на них у разі розміщення приладу обліку в квартирі або на іншому об'єкті споживача;

невідкладно повідомляти енергопостачальника про недовірки в роботі приладу обліку;

оплачувати спожиту електричну енергію та здійснювати інші платежі відповідно до умов договору та цих Правил;

узгоджувати з енергопостачальником нові підключення та переобладнання внутрішньої електропроводки, здійснювані з метою збільшення споживання електричної потужності;

вносити плату за спожиту електричну енергію виключно на поточний рахунок із спеціальним режимом використання енергопостачальника в уповноваженому банку; ( Пункт 42 доповнено абзацом сьомим згідно з Постановою КМ N 1607 ( [1607-2000-п](#) ) від 26.10.2000; із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ N 4 ( [4-2006-п](#) ) від 11.01.2006 )

надавати розрахункові документи на вимогу представників енергопостачальника для перевірки правильності оплати та відповідності записів у них показанням приладу обліку;

забезпечувати доступ представникам енергопостачальника після пред'явлення ними службових посвідчень до квартири або іншого об'єкта для обстеження приладу обліку, електроустановок та електропроводки;

не перешкоджати обрізуванню гілок дерев, які ростуть на території, що належить споживачу, для забезпечення відстані не менше 1 метра від проводів повітряної лінії електромережі напругою 0,4 кВ та на відстані 2 м для електричних ліній напругою 10 кВ;

не пізніше ніж за 7 днів до припинення користування електричною енергією у квартирі або на іншому об'єкті письмово повідомити енергопостачальника про розірвання договору та розрахуватися за спожиту електричну енергію, включаючи день виїзду.

### **Відповідальність енергопостачальника**

43. Енергопостачальник несе відповідальність за шкоду, заподіяну споживачу або його майну, в розмірі й порядку, визначених законодавством.

44. У разі тимчасового припинення електропостачання з вини енергопостачальника він несе відповідальність згідно з умовами договору у розмірі двократної вартості недовідпущеної споживачу електричної енергії.  
( Пункт 44 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ N 4 ( [4-2006-п](#) ) від 11.01.2006 )

44-1. У разі неповернення в триденний термін споживачу електричної енергії коштів, сплачених ним за електричну енергію на інші рахунки, ці суми підлягають вилученню до Державного бюджету України як санкція за вчинене правопорушення і не зараховуються як оплата електричної енергії. Зарахування коштів до Державного бюджету України не звільняє енергопостачальника від повернення цих коштів споживачу електричної енергії. ( Правила доповнено пунктом 44-1 згідно з Постановою КМ N 1607 ( [1607-2000-п](#) ) від 26.10.2000 )

45. У разі відпуску споживачу електричної енергії, параметри якості якої знаходяться поза межами показників, зазначених у договорі, енергопостачальник несе відповідальність і сплачує 25 відсотків вартості такої енергії.

46. У разі порушення прав споживачів (відмова споживачеві в реалізації його прав, надання послуг, що за якістю не відповідають вимогам нормативно-технічних документів, відмова у наданні необхідної та достовірної інформації, ухилення від перевірки якості

електричної енергії тощо) енергопостачальник несе відповідальність згідно із законодавством та договором.

47. Енергопостачальник не несе відповідальності за тимчасове припинення постачання електричної енергії, постачання електричної енергії, параметри якості якої не відповідають показникам, зазначеним у договорі, або за шкоду, заподіяну споживачу, якщо доведе, що вони виникли не з його вини, а внаслідок дії обставин непереборної сили або з вини споживача.

### **Відповідальність споживача електричної енергії**

48. Споживач несе відповідальність згідно із законодавством за:

прострочення терміну внесення платежів за електричну енергію;

порушення правил користування електричною енергією;

ухилення або несвоєчасне виконання рішень та приписів Державної інспекції з енергетичного нагляду за режимами споживання електричної енергії;

розкрадання електричної енергії у разі самовільного підключення до електромереж і споживання електричної енергії без приладів обліку;

пошкодження приладу обліку;

розукомплектування та пошкодження об'єктів електроенергетики, розкрадання майна цих об'єктів;

насильницькі дії, що перешкоджають посадовим особам енергопостачальника виконувати свої службові обов'язки.

### **Оформлення претензій**

49. У разі порушення енергопостачальником умов договору споживач викликає представника енергопостачальника для складання та підписання акта-претензії споживача, в якому зазначаються терміни, види, відхилення показників з надання послуг тощо (форму типового акта-претензії наведено у додатку 2).

50. Акт-претензія складається споживачем та представником енергопостачальника і скріплюється їхніми підписами.

У разі неприбуття представника енергопостачальника протягом 3 днів з дня звернення у містах або 7 днів - у сільській місцевості споживач має право скласти акт-претензію у довільній формі.

У разі відмови представника енергопостачальника від підписання акта, акт вважається дійсним, якщо його підписали не менше ніж три споживачі або споживач і виборна особа будинкового, вуличного, квартального чи іншого органу самоврядування.

51. Акт-претензія споживача подається енергопостачальнику, який у десятиденний термін усуває недоліки або надає споживачеві обґрунтовану відмову щодо задоволення

його претензій.

52. У разі відмови енергопостачальника провести необхідні заміри параметрів якості електричної енергії споживач має право сам організувати проведення таких замірів. Проводити заміри параметрів якості електроенергії може організація, яка має відповідні повноваження або дозволи. У цьому випадку енергопостачальник повинен відшкодувати витрати споживача.

53. У разі виявлення представником енергопостачальника порушення споживачем правил користування електричною енергією, у тому числі фактів розкрадання електричної енергії, складається акт, який підписується представником енергопостачальника та споживачем. Один примірник акта вручається споживачу, другий залишається у енергопостачальника. Споживач має право внести до акта свої зауваження.

У разі відмови споживача від підпису в акті робиться позначка про відмову. Акт вважається дійсним, якщо його підписали три представники енергопостачальника.

Акт про порушення цих Правил розглядається комісією з розгляду актів, що утворюється енергопостачальником і складається не менш як з трьох уповноважених представників енергопостачальника.

Споживач має право бути присутнім на засіданні комісії з розгляду актів.

Енергопостачальник повідомляє споживача не пізніше ніж за 20 календарних днів до дня засідання комісії про його час і дату.

Акт про порушення цих Правил не розглядається у разі неповідомлення або несвоечасного повідомлення споживача про час і дату засідання комісії.

Рішення комісії з розгляду актів оформляється протоколом, копія якого видається споживачу.

У протоколі зазначається інформація про причетність споживача до порушення цих Правил.

У разі причетності споживача до порушення цих Правил у протоколі зазначаються:

відомості щодо обсягу та вартості необлікованої електричної енергії;

розрахунок проведених нарахувань з посиланням на відповідні пункти цих Правил та затвердженої постановою НКРЕ від 4 травня 2006 р. N 562 ( [z0782-06](#) ) Методики визначення обсягу та вартості електричної енергії, не облікованої внаслідок порушення споживачами правил користування електричною енергією.

У разі відмови споживача від сплати вартості необлікованої електричної енергії енергопостачальник звертається з позовом до суду та має право припинити постачання електричної енергії після прийняття судом рішення на користь енергопостачальника (крім випадку виявлення факту самовільного підключення).

Якщо між споживачем і енергопостачальником не досягнуто згоди щодо користування електричною енергією, її оплати, збереження приладів обліку тощо, спірні питання вирішуються в установленому законодавством порядку.

{ Пункт 53 в редакції Постанови КМ N 731 ( [731-2009-n](#) ) від 17.07.2009 }

## Контроль за дотриманням Правил

54. Контроль за дотриманням цих Правил у межах своїх повноважень здійснюють НКРЕ, Міненерговугілля, Держспоживінспекція, Антимонопольний комітет та їх органи на місцях.

{ Пункт 54 в редакції Постанови КМ N 1607 ( [1607-2000-n](#) ) від 26.10.2000; із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ N 1408 ( [1408-2011-n](#) ) від 26.12.2011 }

Додаток 1  
до Правил користування  
електричною енергією для населення

## ТИПОВИЙ ДОГОВІР про користування електричною енергією

\_\_\_\_\_ ,  
(прізвище, ім'я та по батькові )

який проживає \_\_\_\_\_ ,  
(адреса, телефон)

далі іменується Споживач, з одного боку, та \_\_\_\_\_  
(назва енергопостачальника)

в особі \_\_\_\_\_ ,  
(посада, прізвище, ім'я та по батькові, телефон)

що діє на підставі \_\_\_\_\_  
(назва статуту, положення)

далі іменується Енергопостачальник, з іншого боку, уклали цей договір про користування електричною енергією.

### Предмет договору

1. За цим договором Енергопостачальник бере на себе зобов'язання надійно постачати Споживачеві електричну енергію у необхідних йому обсягах відповідно до потужності \_\_\_\_\_ кВт електроустановок Споживача, з гарантованим рівнем надійності, безпеки і якості, а Споживач зобов'язується оплачувати одержану електричну енергію за обумовленими тарифами (цінами) у терміни, передбачені цим договором.

2. Категорія надійності струмоприймачів Споживача \_\_\_\_\_ .  
(друга, третя)

3. Параметри якості електричної енергії повинні відповідати державним стандартам.

4. Встановлені запобіжники чи запобіжні автомати типу \_\_\_\_\_ на напругу \_\_\_\_\_, струм \_\_\_\_\_.

5. Номер однофазного приладу обліку, дата повірки: \_\_\_\_\_

Показання приладу обліку на момент укладення договору \_\_\_\_\_.

6. Номер трифазного приладу обліку, дата повірки: \_\_\_\_\_

Показання приладу обліку на момент укладення договору \_\_\_\_\_.

7. Наявність трифазного електрообладнання, дозволеного для застосування:

1) \_\_\_\_\_;

2) \_\_\_\_\_.

8. Приміщення Споживача обладнані:

стаціонарною електроплитю \_\_\_\_\_;  
(дозвіл на застосування)

стаціонарними електроустановками для опалення та нагрівання  
води: \_\_\_\_\_  
(тип приладу обігрівання, дозвіл на користування)

9. Межа розподілу встановлюється на \_\_\_\_\_.

Права та обов'язки Споживача

10. Споживач має право на:

вибір постачальника електричної енергії;

підключення до електричної мережі за умови дотримання правил користування електричною енергією;

отримання інформації щодо якості електричної енергії, тарифів (цін), порядку оплати, умов та режимів її споживання;

отримання електричної енергії, якісні характеристики якої визначені державними стандартами;

відшкодування згідно із законодавством збитків, заподіяних внаслідок порушення його прав;

якісне обслуговування електричних мереж, розрахункових приладів обліку.

11. Споживач електричної енергії зобов'язується:

дотримуватися вимог нормативно-технічних документів та договору про користування електричною енергією;

забезпечувати належний технічний стан та безпечну експлуатацію своїх внутрішніх електромереж, електроустановок та побутових електроприладів;

забезпечувати збереження приладів обліку і пломб на них у разі розміщення приладу обліку у квартирі або на іншому об'єкті Споживача;

невідкладно повідомляти Енергопостачальника про недоліки в роботі приладу обліку;

оплачувати спожиту електричну енергію відповідно до умов договору;



вносити плату за спожиту електричну енергію виключно на поточний рахунок із спеціальним режимом використання енергопостачальника в уповноваженому банку;

узгоджувати з Енергопостачальником нові підключення та переобладнання внутрішньої електропроводки, здійснювані з метою збільшення споживання електричної потужності;

надавати розрахункову книжку на вимогу представників Енергопостачальника для перевірки правильності оплати та відповідності записів у ній показанням приладу обліку;

забезпечувати доступ представникам Енергопостачальника, які пред'явили свої службові посвідчення, до квартири або іншого об'єкта для обстеження приладу обліку, електроустановок та електропроводки;

не перешкоджати обрізуванню гілок дерев, які ростуть на території, що належить Споживачу, для забезпечення відстані не менше 1 метра від проводів повітряної лінії електромережі;

не пізніше ніж за 7 днів до припинення користування електричною енергією у квартирі або на іншому об'єкті письмово повідомити Енергопостачальника про розірвання договору та розрахуватися за спожиту електричну енергію, включаючи день виїзду.

У разі отримання житлової субсидії на оплату електричної енергії своєчасно повідомляти енергопостачальника про своє право на зменшення розміру плати за спожиту електричну енергію відповідно до порядку призначення та надання населенню субсидій для відшкодування витрат на оплату житлово-комунальних послуг, придбання скрапленого газу, твердого та рідкого пічного побутового палива.

### **Права та обов'язки Енергопостачальника**

12. Енергопостачальник має право:

пропонувати Споживачу надання додаткових послуг, пов'язаних з постачанням електричної енергії;

перевіряти стан приладів обліку та знімати показання відповідно до умов договору;

встановлювати технічні засоби, які обмежують постачання електричної енергії Споживачу у межах, передбачених договором;

вимагати від Споживача відшкодування збитків, завданих порушеннями, допущеними Споживачем під час користування електричною енергією;

робити перерву в постачанні електричної енергії або відключати Споживача без його згоди у випадках, передбачених Правилами користування електричною енергією для населення.

13. Енергопостачальник зобов'язується:

забезпечувати надійне постачання електричної енергії згідно з умовами ліцензій та договором про користування електричною енергією;

надавати інформацію про послуги, пов'язані з електропостачанням, та про терміни обмежень і відключень;

гарантувати безпечне користування послугами, пов'язаними з електропостачанням, за умови дотримання Споживачем вимог правил безпечної експлуатації внутрішньої електромережі, електроустановок та побутових електроприладів;

у разі перерахування Споживачем коштів за електричну енергію на інші рахунки повернути ці кошти за заявою споживача або за власною ініціативою в триденний термін з моменту їх отримання;

повідомляти Споживача письмово або через засоби масової інформації та в місцях оплати за електричну енергію про зміни тарифів не пізніше ніж за 5 днів до їх запровадження;

проводити не менше як один раз на 6 місяців контрольне знімання показань приладів обліку у Споживача відповідно до затверджених графіків;

проводити планові перевірку, ремонт і заміну приладів обліку в терміни, встановлені нормативно-технічними документами та договором;

розглядати звернення Споживача щодо надання послуг, пов'язаних з постачанням електричної енергії, та приймати з цього приводу рішення у терміни, передбачені Правилами користування електричною енергією для населення;

ознайомити Споживача з Правилами користування електричною енергією для населення та провести інструктаж щодо умов безпечної експлуатації приладів обліку.

14. Представник Енергопостачальника під час знімання показань приладів обліку, заміни приладів обліку, виписування платіжних документів за електричну енергію та інших дій, що виконуються відповідно до договору, зобов'язаний пред'являти своє службове посвідчення.

15. Енергопостачальник безплатно:

здійснює планові перевірку, обслуговування та ремонт приладів обліку;

дає рекомендації щодо можливості та доцільності використання електричної енергії для опалення, а також щодо енергозбереження та режимів споживання електричної енергії;

надає інформацію щодо якості електричної енергії, тарифів (цін), порядку оплати, умов та режимів її споживання;

видає бланки типових договорів, розрахункові книжки з бланками квитанцій або платіжні документи, електронну картку на оплату електричної енергії.

### **Умови та порядок оплати**

16. Оплата за електричну енергію здійснюється відповідно до показань приладу обліку \_\_\_\_\_  
(розмір тарифу (ціна), порядок та терміни оплати)

---

У разі несплати за спожиту електричну енергію до \_\_\_\_\_ числа Споживачу нараховується пеня у розмірі \_\_\_\_\_ відсотків, але не більше \_\_\_\_\_ відсотків заборгованості.

У разі отримання житлової субсидії на оплату електричної енергії розмір плати споживача за використану електричну енергію визначається відповідно до порядку призначення та надання населенню субсидій для відшкодування витрат на оплату житлово-комунальних послуг, придбання скрапленого газу, твердого та рідкого пічного побутового палива.

17. При зміні тарифів (цін) Енергопостачальник зобов'язаний довести до відома Споживача письмово або через засоби масової інформації, письмовим повідомленням та в місцях оплати за електричну енергію нові величини тарифів не пізніше ніж за 5 днів до їх запровадження.

18. У разі заборгованості, що існує на час укладення договору, сторони погоджують графік її погашення за умови обов'язкової оплати поточних платежів.

Заборгованість на \_\_\_\_\_ року становить \_\_\_\_\_ гривень, \_\_\_\_\_ кВт.год.

Графік погашення заборгованості \_\_\_\_\_.

Відповідальність сторін

19. Енергопостачальник несе відповідальність:

за шкоду, заподіяну Споживачу або його майну в розмірі і порядку, визначених законодавством;

у разі тимчасового припинення електропостачання з вини Енергопостачальника - у розмірі двократної вартості недовідпущеної споживачу електричної енергії;

у разі відпуску Споживачу електричної енергії, параметри якості якої знаходяться поза межами показників, зазначених у договорі-сплачує 25 відсотків вартості такої енергії;

у разі порушення прав Споживача (відмова в реалізації його прав, у наданні необхідної інформації, надання послуг, що за якістю не відповідають вимогам нормативно-технічних документів, ухилення від перевірки якості електричної енергії тощо).

Енергопостачальник не несе відповідальності за тимчасове припинення постачання електричної енергії, відпуск електричної енергії, параметри якості якої не відповідають показникам, зазначеним у договорі, або за шкоду, заподіяну Споживачу, якщо доведе, що вони виникли не з його вини, а з вини Споживача або внаслідок дії обставин непереборної сили.

20. Споживач несе відповідальність за:

прострочення внесення платежів за електричну енергію;

порушення правил користування електричною енергією;

ухилення від виконання або несвоєчасне виконання рішень і приписів Державної інспекції з енергетичного нагляду за режимами споживання електричної енергії;

розкрадання електричної енергії у разі самовільного підключення до електромереж і споживання електричної енергії без приладів обліку;

пошкодження приладів обліку;

розукомплектування та пошкодження об'єктів електроенергетики, розкрадання майна цих об'єктів;

насилницькі дії, що перешкоджають посадовим особам Енергопостачальника виконувати свої службові обов'язки.

### **Інші умови**

21. Взаємовідносини сторін, не врегульовані цим договором, регламентуються законодавством.

22. Спори та розбіжності, що можуть виникнути під час користування електричною енергією, якщо вони не будуть узгоджені шляхом переговорів між сторонами, вирішуються в судовому порядку.

23. Розбіжності з технічних питань під час виконання умов цього договору регулюються органами Держенергонагляду згідно з правилами користування електричною енергією, правилами улаштування електроустановок, правилами безпечної експлуатації електроустановок Споживача, правилами технічної експлуатації установок Споживача.

24. Розбіжності щодо застосування тарифів вирішуються НКРЕ.

25. У разі порушення Енергопостачальником умов договору Споживач викликає представника Енергопостачальника для складання та підписання акта-претензії Споживача, в якому зазначаються терміни, види, показники порушень тощо (бланк типового акта-претензії надає Енергопостачальник).

Акт-претензія складається Споживачем та представником Енергопостачальника і скріплюється їхніми підписами.

У разі неприбуття представника Енергопостачальника у встановлений термін Споживач має право скласти акт-претензію у довільній формі.

У разі відмови представника Енергопостачальника від підписання акт вважається дійсним, якщо його підписали не менше ніж три споживачі, або Споживач і виборна особа будинкового, вуличного, квартального чи іншого органу самоврядування.

26. Акт-претензія Споживача подається Енергопостачальнику, який у десятиденний термін усуває недоліки або надає Споживачеві обгрунтовану відмову щодо задоволення його претензій.

Енергопостачальник може відмовити в задоволенні претензій Споживача щодо відхилення показників якості електричної енергії від встановлених державними стандартами на підставі даних реєстраційних технічних засобів, атестованих і опломбованих територіальними органами Держстандарту.

## Дія обставин непереборної сили

27. Енергопостачальник та Споживач не відповідають за невиконання умов договору, якщо це спричинено дією обставин непереборної сили. Факт дії обставин непереборної сили підтверджується відповідними документами.

## Термін дії договору

28. Цей договір укладається на три роки, набирає чинності з дня його підписання та вважається продовженим на рік, якщо за місяць до закінчення терміну його дії жодна із сторін не висловила наміру внести до нього зміни або доповнення.

29. Договір може бути розірваний достроково у разі зміни Споживачем місця проживання та остаточного припинення користування електричною енергією.

30. Цей Договір складено у двох примірниках, один з них зберігається у Енергопостачальника, а другий у Споживача.

31. Споживач з Правилами користування електричною енергією для населення ознайомлений \_\_\_\_\_.  
(підпис Споживача)

32. Юридичні адреси сторін та їхні рахунки:

Енергопостачальник \_\_\_\_\_

Адреса, телефон \_\_\_\_\_

Номер поточного рахунка із спеціальним режимом використання \_\_\_\_\_

Номер поточного рахунка для інших платежів \_\_\_\_\_

Споживач \_\_\_\_\_  
(прізвище, ім'я та по батькові)

\_\_\_\_\_ (паспортні дані, ідентифікаційний код)

Адреса, телефон \_\_\_\_\_

Сторони зобов'язуються своєчасно письмово сповіщати про всі зміни реквізитів (найменування організації, рахунки тощо).

Енергопостачальник

Споживач

\_\_\_\_\_  
(підпис)

\_\_\_\_\_  
(підпис)

"\_\_" \_\_\_\_\_ р.

"\_\_" \_\_\_\_\_ р.

МП

(Типовий договір із змінами, внесеними згідно з Постановами КМ N 1607 ( [1607-2000-n](#) ) від 26.10.2000, N 1275 ( [1275-2001-n](#) ) від 26.09.2001, N 4 ( [4-2006-n](#) ) від 11.01.2006 )

## ТИПОВИЙ АКТ-ПРЕТЕНЗІЯ

\_\_\_\_\_ "\_\_\_\_\_" \_\_\_\_\_ р.  
(назва населеного пункту) (дата складання)

Згідно з договором N \_\_\_\_\_

Споживач \_\_\_\_\_  
(прізвище, ім'я та по батькові)

висловлює претензії Електропостачальнику з приводу (тимчасового припинення електропостачання, претензії до якості електричної енергії, інші претензії) \_\_\_\_\_

термін перерви \_\_\_\_\_

від \_\_\_\_\_ р. до \_\_\_\_\_ р.

термін перерви \_\_\_\_\_

від \_\_\_\_\_ р. до \_\_\_\_\_ р.

Результати замірів параметрів якості електричної енергії \_\_\_\_\_

Результати повторних замірів (здійснюються через 5 днів) \_\_\_\_\_

У зв'язку з викладеним Електропостачальник повинен забезпечити відновлення електропостачання або проведення замірів параметрів якості та сплатити неустойку Споживачу згідно з умовами договору або перерахувати розмір сплати у разі невідповідної якості електричної енергії.

Інші умови: \_\_\_\_\_.

Цей акт склали:

представник  
Електропостачальника

Споживач

\_\_\_\_\_  
(посада, підпис, прізвище,  
ім'я та по батькові)

\_\_\_\_\_  
(посада, підпис, прізвище,  
ім'я та по батькові)

Адреса \_\_\_\_\_

Адреса \_\_\_\_\_

Телефон \_\_\_\_\_

Телефон \_\_\_\_\_

Споживач, який проживає у  
будинку

N \_\_\_\_\_ кв. \_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_  
(підпис, прізвище, ім'я та по  
батькові)

Споживач, який проживає у

будинку

№ \_\_\_\_\_ кв. \_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_  
(підпис, прізвище, ім'я та по  
батькові)

Виборна особа

\_\_\_\_\_  
(посада, підпис,

\_\_\_\_\_  
прізвище, ім'я та по  
батькові)

\_\_\_\_\_  
(номер посвідчення, що  
підтверджує надані  
їй повноваження)

\_\_\_\_\_  
(де, ким і коли  
zareestrowano)

-----  
**Примітка.** У разі неприбуття в погоджений термін або відмови представника Електропостачальника від підпису акт вважається дійсним, якщо його підписали не менше ніж три споживачі, які проживають у цьому будинку, або Споживач і виборна особа будинкового, вуличного, квартального чи іншого органу самоврядування населення.